

Dette er den tredje av tre deler av studieboka
«Krig - fred - væpna revolusjon».
Øvrige deler kan lastes ned fra
<http://akp.no/ml-historie/pdf/studieboker/>

Kapittel 5

Sosialistisk revolusjon

Kursene om sosialismen og om norsk kapitalisme vil gå grundig inn på forskjellen mellom sosialisme og kapitalisme og konsekvensene som systemene har for klassene. Vi skal derfor her bare trekke ut noen konklusjoner som er viktige for å drøfte *væpna revolusjon*.

En sosialistisk revolusjon betyr at det norske imperialistiske borgerskapet mister den politiske makta i Norge. Borgerskapet får grunnlaget for sine maksimalprofitter revet vekk. Produzenten, hun og han som *skaper* verdiene, tar makta og styrer til beste for seg sjøl.

Borgerskapets fall vil trekke med seg fallet til mange som bygger sin økonomi og posisjon på lojaliteten til borgerskapet. Dette er folk innafor statsapparatet, organisasjonslivet, i massemedia osv.

Vil en sånn bevegelse, når den omfatter og har støtte i et solid flertall i befolkninga, bli møtt med voldsmidler? Kan ei sånn omveltning skje uten at borgerskapet setter inn sitt voldsapparat?

Vi skal først se nærmere på noen konkrete, kjente erfaringer.

I kampen om Altautbygginga ville demonstrantene hindre kraftutbygging i ett vassdrag. De ble møtt med den største sammentrekkinga av politistyrker i Norge etter krigen. Voldsmakta knuste de protestene som direkte hindra anleggsarbeidet.

Utbygging av Alta var ikke et avgjørende spørsmål for borgerskapets makt i Norge. Men demonstrantene utfordra det parlamentariske systemet, folks tru på Stortinget som et demokratisk organ. Dette er et sentralt spørsmål for åssen borgerskapet utøver makta si i Norge, men Alta-kampen rokker ikke ved denne makta. Borgerskapet kunne godt overlevd et nederlag uten at det trua makta deres.

Demonstrantene utfordra direkte norsk, imperialistisk utbytting av en nasjonal minoritet som samene. Også det er et viktig, men ikke avgjørende spørsmål for borgerskapet. Likevel ble politistyrker fra hele landet trekt sammen for å fjerne demonstrantene med makt. Om nødvendig hadde Forsvaret blitt trekt inn for å knekke demonstrasjonene.

Hva vil borgerskapet gjøre dersom en revolusjonær massebevegelse virkelig truer makta deres? Det kan være liten tvil

om at alt disponibelt militært utstyr og personell vil bli satt inn mot en sånn bevegelse.

Paris 1968

I mai 1968 demonstrerte titusener i Paris, studenter og etterhvert arbeidere. Krava gjaldt demokrati på universitetene, fagas innhold og for arbeiderne var lønnskampen og rettigheter for fagforeningene sentrale paroler. Dette var en massebevegelse borgerskapet ikke hadde kontroll over. De tradisjonelle klassesamarbeidsorganene fungerte ikke. Bevegelsen utvikla seg fort. Den mangla likevel avgjørende kvaliteter for at den skulle bli en trussel mot det borgerlige diktaturet. Den hadde ikke ei sånn erklært målsetting. Den mangla en ledelse med ei sånn målsetting. Folk i bevegelsen hadde ikke dette siktemålet. Men til tross for det, reagerte borgerskapet med å kjøre inn store militære styrker i Paris. Motoriserte stridsvognsdivisjoner ble henta helt fra de oppsatte, franske styrkene i Tyskland. Hva hvis dette hadde vært en virkelig revolusjonær bevegelse som stilte kravet om sosialisme?

kullgruvestreikene i England

De første streikene mot nedlegging av kullgruvene i England var på 70-tallet. Arbeiderne ble møtt med politi, men politiet var ikke godt nok organisert til å knekke kampen. Derfor hindra aksjonene at en del gruver ble nedlagt den gangen. Men da Thatcher gjorde et nytt framstøt på å nedlegge kullgruver i 1985, var politiet reorganisert. Nå var politistyrkene organisert i ferdige bataljoner som var samordna på landsbasis. Dermed fikk det engelske borgerskapet muligheter til å knekke streikene med voldsmakt. De hadde i begge tilfeller sine militære styrker i bakhanda, men den politiske effekten av å sette inn disse ville blitt en belastning de ikke ønska å ta ved denne korsveien. Thatcher og hennes etterfølgere venter seg harde arbeiderkamper når den britiske industrien skal legges om i tida framover. De har reorganisert politistyrkene for å klare å gjennomføre omstillinga. Et være eller ikke være for kullgruvene rokker lite ved makta til det engelske borgerskapet. Hva skjer når arbeiderklassen virkelig truer denne makta?

De eksemplene vi har trekt fram er alle henta fra Vest-Europa, «verdens mest demokratiske land». Eksemplene viser at borgerskapet har ei voldsmakt. Det vil få være uenige om. Disse eksemplene viser også at våpna sitter laust i hylsteret til borgerskapet i disse landa. De dokumenterer, etter vår mening, at det er en rein illusjon å tru at dette borgerskapet vil «følge demokratiets spilleregler» og gi fra seg makta over produksjonen til arbeidsfolk når det blir den aktuelle problemstillinga.

REPETISJONSSPØRSMÅL: Hvorfor mener vi at borgerskapet kommer til å møte en revolusjonær bevegelse med voldsmakta si? Kan det tenkes unntakstilfeller?

Kampen tar mange former. Her slår geriljateateret til utenfor den sovjetiske ambassaden i Oslo.

en revolusjonær situasjon

borgerskapet har brukt
voldsmakta mange ganger
allerede

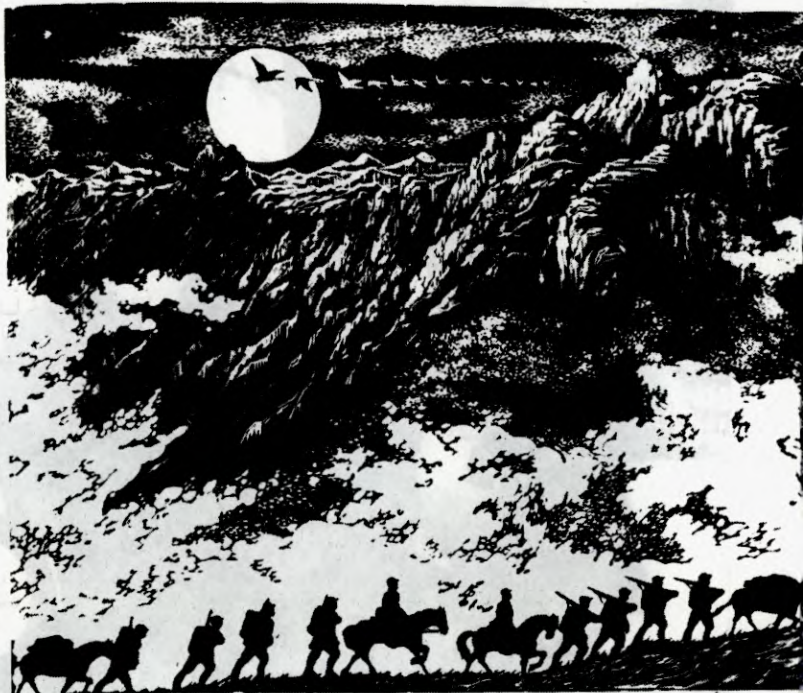
En sak er at det trengs en revolusjonær bevegelse som må være i stand til å slå borgerskapet også militært. En annen sak er *åssen* det skal skje. La oss først se på hva en revolusjonær situasjon er.

Denne situasjonen kjennetegnes etter klassisk marxisme av at borgerskapet har mista legaliteten i en stor del av folket, det vil si at folk krever et annet og nytt styre. Det var en tilnærma sånn situasjon i Norge i 1940, da folk hadde mista tiltrua på Stortinget etter sviket da tyskerne angrep. For å utvikle en sånn situasjon til en revolusjonær bevegelse, trengs en ledelse som kan sette de konkrete kampkravene til folk i sammenheng med det politiske og økonomiske systemet og som kan vise fram et alternativ i sosialismen. Når en stor del av folket slutter aktivt opp om en sånn bevegelse og et stort flertall ikke støtter borgerskapet aktivt, er det politisk grunnlag for en revolusjon.

Forut for sjølve revolusjonen vil borgerskapet ha brukt voldsapparatet mot folk flere ganger for å knekke den gryende bevegelsen. I denne prosessen er det grunnlag for å unngå at det kommer som en overraskelse at borgerskapet innfører unntakslover.

AKP(m-l) har ikke utvikla ei linje på *åssen* de militære sidene ved en sosialistisk revolusjon ser ut i Norge. Dette må diskuteres grundigere når det blir mer aktuelt. Noen av de

Kineserne greide å mobilisere og vinne mot Guomindang og deres utenlandske støttespillere. (Yang Nawei, 1976: «Lyden fra villgjessene under månen i det iskalde morgendemringa»)

hvem er de soldatene som kan settes inn mot folk?

grunnleggende forholda som vil bestemme ei slik linje, kan vi peke på allerede i dag.

I mobiliseringsstyrkene inngår det soldater fra folkets rekker. Politisk vil soldatene avspeile strømningene blant folk flest. Det gjelder de store styrkene som skal mobiliseres i tilfelle krig, og det gjelder det lille antallet som er inne til førstegangstjeneste til enhver tid. Det ene målet for en revolusjonær bevegelse vil være å hindre at sånne soldater blir satt inn mot folks revolusjonære aksjoner. Det er neppe tilstrekkelig. For å gjennomføre en revolusjon må en del av disse soldatene, sammen med militære oppsetninger som bygger på væpning av folk utafor soldatenes rekker, være i stand til å nedkjempe de militære styrkene som er lojale mot borgerskapet og er villige til å sette inn våpen mot folket.

Hvis vi ser bort fra at utenlandske styrker kan komme det norske borgerskapet til unnsetning, vil de militære kampene under en revolusjon neppe strekke seg over lang tid. Hvis det først er et politisk tilstrekkelig grunnlag for å utvikle militær motstand mot borgerskapets voldsbruk, vil disse kampene mest trolig få en rask avslutning. Det er ikke grunnlag for å utvikle frontlinjer hvor deler av landet er under borgerskapet og deler under arbeiderklassens kontroll over lengre tid. Det er heller ikke grunnlag for å utvikle en slags folkekrig hvor byer og tettsteder omringes fra landsbygda som i Kina. Klassegrunnlaget for en sosialistisk revolusjon vil først og fremst ligge i byene.

utenlandske styrker?

Men kan vi se bort fra at utenlandske styrker blander seg inn for å knuse en revolusjonær bevegelse militært? Neppe. Mye

tyder på at utenlandske styrker vil komme borgerskapet til unnsetning, dersom ikke Norge er blant de seinere landa som gjør sosialistisk revolusjon i Europa.

«Unnsetningene» kan komme før de revolusjonære kampene tar til, mens de pågår, eller de kan bli satt inn etter at borgerskapet har mista makta si i et forsøk på å gjenerobre denne makta. Det er ikke bare USA som kan rykke inn under forskjellige påskudd. Også Sovjet kan komme det norske borgerskapet til unnsetning. Under visse forhold kan det til og med skje med stilltiende støtte fra USA.

Dette kan, men må ikke nødvendigvis, endre karakteren av krigen fra en klassekrig til en krig for norsk sjølråderett. Utfallet kan bli at de utenlandske styrkene blir nedkjempet med metoden med folkekrig. Om revolusjonen taper midlertidig, kan utfallet være at det norske borgerskapet hviler makta si på utenlandske, stående styrker i landet.

Som vi ser, kan en sosialistisk revolusjon i Norge skje under forskjellige vilkår og de vil påvirke den militærpolitiske linja i revolusjonen. Vurderingene og diskusjonene som fastlegger ei sånn linje ligger foran, ikke bak oss.

Parlamentets rolle

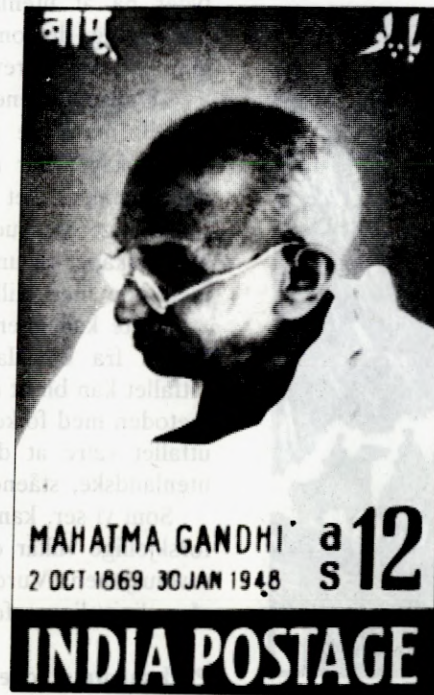
Det ligger en grunnleggende forskjell i marxismens vurdering av parlamentets rolle og den rollen ulike reformistiske partier som SV gir parlamentet. Som et marxistisk parti mener vi at borgerskapet ville slå til med forbud og unntakslover lenge før et revolusjonært parti fikk et flertall i nasjonalforsamlinga. (Det er et taktisk spørsmål om et revolusjonært parti skal stille opp ved valg og ha representanter i denne forsamlinga.)

Skillet mellom AKP(m-l) og SV dreier seg politisk blant annet om forskjellen på et sosialistisk samfunn og det å reformere kapitalismen noen grader. Da blir sjølsagt også vurderinga av parlamentet forskjellige. Stortinget kan gjerne justere kapitalismen noen hakk, så lenge det ikke truer borgerskapets makt og profitter.

Det blir ofte i diskusjonene trekt fram eksempler på fredelige revolusjoner. Vi skal gjøre en kort gjennomgang av de vanligste eksemplene og drøfte dem i forhold til vårt syn at en virkelig revolusjon ikke kan gjennomføres uten at den bygger på ei voldsmakt som er sterkere enn den herskerklassen vil sette inn mot de revolusjonære folkemassene.

Tsjekkoslovakia

Ei sosialistisk regjering kom til makta i Tsjekkoslovakia etter valg/folkeavstemming i 1945/46. (Noen vil diskutere om det virkelig var en revolusjon, men det er ikke poenget i denne sammenheng. Regjeringa var mildt sagt uønska av det imperialistiske borgerskapet i og utafør Tsjekkoslovakia.) Men det fantes ei sterk voldsmakt bak regjeringa i Tsjekkoslovakia.

Sovjets røde arme var en så sterk kraft at ingen vestlige imperialistiske land kunne true den. Borgerskapet i Tsjekkoslovakia sto uten voldsmakt etter krigen. Den fredelige formen sjølve makt overtakelsen fikk, bygde på den voldelige frigjøringa fra Hitler-Tyskland.

India

Gandhi kasta ut britene og tok makta uten store, væpna kamper. Det blir ofte framheva som eksemplet på at brei masseobilisering gjør det væpna elementet unødig. Masseobilisering er grunnlaget for en revolusjon. Men heller ikke britene lot seg kaste ut av India av denne bevegelsen aleine. Gandi kom til makta fordi de indiske solaatene i de britisk kontrollerte militære styrkene gjorde opprør, spesielt i marinen. Britene hadde rett og slett mista kontrollen med de væpna styrkene i India. Om frigjøringsbevegelsen skulle slås ned, måtte britene gå til omfattende krig og det var ikke Storbritannia militært i stand til etter krigen. Gandhis seier baserte seg i høy grad på militær styrke.

Chile

Salvador Allendes folkefront vant valget i Chile. Allendes program trakk Chile i revolusjonær retning, vekk fra imperialismens klør. Men Allende kontrollerte ikke voldsmakta i Chile og gjorde ikke forsøk på å oppløse de pro-imperialistiske

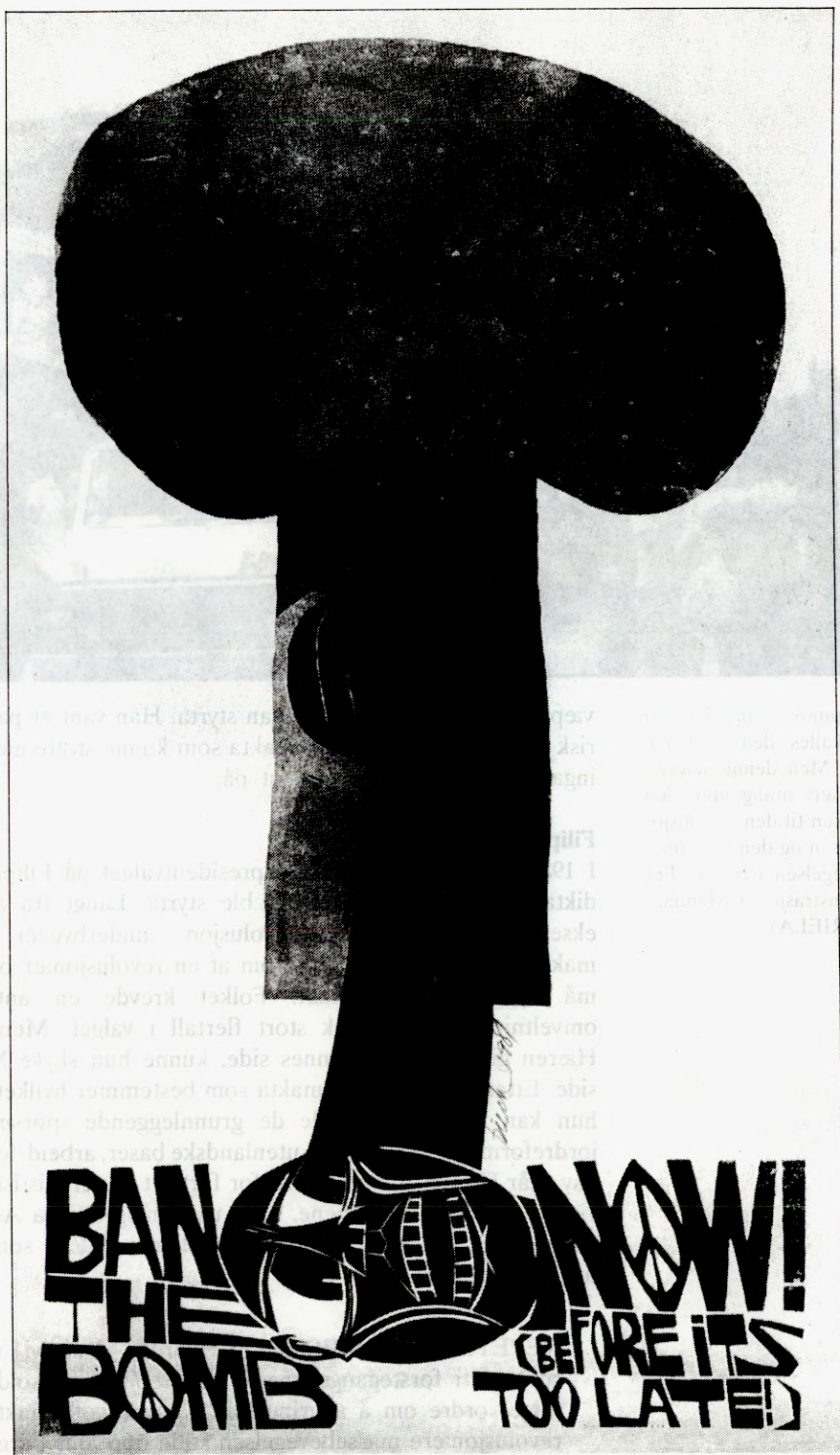
Corazon Aquinos valgseier på Filippinene kalles den fredelige revolusjonen. Men denne seieren hadde ikke vært mulig uten den militære styrken til den revolusjonære bevegelsen og den militante, politiske bevegelsen i byene. Fra en gatedemonstrasjon i Manila. (Foto: GABRIELA)

væpna styrkene. Derfor ble han styrta. Han vant et parlamentarisk valg, men mangla voldsmakta som kunne støtte gjennomføringa av programmet han vant på.

Filippinene

I 1986 vant Corazon Aquino presidentvalget på Filippinene og diktatoren Ferdinand Marcos ble styrta. Langt fra å være et eksempel på fredelig revolusjon, underbygger Aquinos maktovertakelse vår påstand om at en revolusjonær omveltning må bygge på voldspekt. Folket krevde en antifascistisk omveltning. Aquino fikk stort flertall i valget. Men først da Hæren gikk over på hennes side, kunne hun skyve Marcos til side. Etterpå er det voldsmakta som bestemmer hvilket program hun kan iverksette. I alle de grunnleggende spørsmåla, som jordreformer, gjeldsbyrden, utenlandske baser, arbeidsfolks lønner osv. står Hæren som garantist for fortsatt imperialistisk utplyndring av folk på Filippinene. Helt uavhengig av hva Aquino sjøl vil gjøre er det Marcos tidligere militære ledere som har det avgjørende ordet.

REPETISJONSPØRSMÅL: Hvordan kan vi unngå at soldater i førstegangstjeneste og mobiliseringssoldater ikke følger ordre om å angripe folk? Vilken voldspekt kan den revolusjonære massebevegelsen stille opp mot borgerskapets hæravdelinger?

Kapittel 6

Atomvåpen - snur det opp ned på vår militærpolitikk?

Den våpentekniske utviklinga har skutt voldsom fart i og med den industrielle revolusjonen. Viss vi gjør et litt kunstig skille mellom masse-terror våpen og reine stridsvåpen, har begge deler eksistert til alle tider. Biologisk krigføring finner vi eksempler på fra Alexander den stores kriger. Men atomvåpen, stridsgasser, napalm, sommerfugl-bombene i Afghanistan og lignende terrorvåpen har blitt langt mer avanserte i vårt århundre. (Den datateknologiske revolusjonen vil i neste omgang bli brukt av kapitalistene til å utvikle nye systemer av terrorvåpen.) Det nye i utviklinga i vårt århundre ligger ikke i at slike våpen brukes mot sivilbefolkninga. Det har vært tilfelle så lenge krig har eksistert. Det nye ligger i at atomvåpen, moderne kjemiske og biologiske våpen rammer så store deler av befolkninga.

masse-terrorvåpen og målsettinger

Masse-terrorvåpen som rammer folket er vi mot. Det har å gjøre med de politiske målsettingene for rettferdig krig vi stiller opp. Å bruke disse våpna vil stå i motsetning til det vi vil oppnå med krigen, enten det gjelder nasjonal sjørråderett eller en sosialistisk revolusjon.

For imperialismen er måla av en annen karakter. Når målet er å okkupere et land, kan slike våpen være egna til å framtvinge en kapitulasjon i befolkninga. Hvis et sentralt element i krigføringa er hurtighet, kan våpna være egna til å sette store militære enheter fra motstanderen ut av spill med ett slag. Eller masse-terror våpen kan bli brukt fordi imperialismen ikke har spesielt bruk for den befolkninga det går ut over, jamfør Sovjets utryddelseskrig i Afghanistan.

hensiktsmessige?

Masse-terror våpen blir derfor vurdert av imperialistene ut fra hvor *hensiktsmessige* de er ut fra deres politiske og militære mål.

Hva kan være hensiktsmessig for imperialistene og vilke våpen vil de mest sannsynlig bruke i en krig? Dette er et sentralt spørsmål i diskusjonen om atomvåpen. Noen hevder at en tredje verdenskrig med nødvendighet blir en altutslettende atomkrig, uten å trekke inn i vurderinga åssen det står i forhold til imperialistenes politiske målsettinger. På den måten kan de overvurdere faren for en altomfattende atomkrig. Ut fra dette hevder de at det ikke er behov for sivil beredskap og beskyttelse mot atomvåpen. Som vi skal se er det ikke usannsynlig at mindre atomvåpen kan bli brukt for å nå politiske (og militære)

«Si nei til atomvåpen nå (før det er for seint!)»
(Paul Peter Piech, 1982)

målsettinger. Resultatet av at man ikke vil gjøre en kalkulasjon av hva som er hensiktsmessig for imperialistene blir at et stort antall folk påføres skader eller drepes fordi det ikke finnes slik beskyttelse.

biologiske våpen

Når det gjelder biologiske våpen er dette lettere å vurdere. Det er så store sjanser for at en sjøl blir ramma hardt at det ikke svarer seg å bruke dem. Sjøl om moderne krig opererer i store stridsområder, er vilkårligheten ved å forurense luft, elver og lignende så stor at disse våpna neppe vil bli brukt.

kjemiske våpen

Det samme gjelder i noen grad også for bruk av kjemiske våpen. Moderne stridsgasser har mange forutsigbare egenskaper som kan redusere vilkårligheten. For eksempel er de så flyktige at virkninga reduseres etter kort tid. Dermed er det liten risiko for at vinden skal drive gassen innover egne styrker. Problemet er likevel at når stridsgasser skal virke lammende på motstanderen, må den brukes i forbindelse med et angrep. Den må altså virke i så lang tid at den rammer motstanderen, men ikke i så lenge at den svekker egne styrker som rykker inn på motstanderens område.

Hensiktsmessigheten blir også avgjort av motstanderens evne til å beskytte seg. Stridsgassen var for eksempel effektiv i 1. verdenskrig mens engelskmenn og franskmenn ikke hadde beskyttelsesutstyr. Når de fikk det, ble virkningene så små at hensiktsmessigheten forsvant.

Og endelig spiller det inn om bruk av disse våpna utløser gjengjeldesesaksjoner. Igjen er 1. verdenskrig et godt eksempel. Når begge sider utvikla sennepsgass, oppsto det raskt en usagt enighet om at gass ikke skulle brukes.

Atomvåpen

atomvåpen

De samme vurderingene må gjøres av hvor hensiktsmessig det er å bruke atomvåpen. Når noen hevder at det er nok atomsprengkraft til at alle verdens innbyggere kan drepes åtte ganger, er utsagnet like intetsigende som å slå fast at det er nok riflekuler i verden til at hver og en av oss kan utslettes enda flere ganger.

Atomvåpen er et våpensystem. I den ene ytterligheten ligger 50 megatonns bomber montert i raketter som kan bringe bomba halve jorda rundt. I den andre enden av skalaen ligger granater med svært små kjernefysiske ladninger som kan bæres i en ryggsekk og skytes et par kilometer. Hensiktsmessigheten må knyttes til hver av disse veldig forskjellige våpentypene.

strategiske våpen

Først vil vi vurdere hensiktsmessigheten til de store, strategiske kjernefysiske raketene i en imperialistisk omfordelingskrig for eksempel mellom Sovjet og USA.

Det er enighet om at verken Sovjet eller USA kan slå ut motstanderens raketter i et overraskende førsteslag. Derfor må hensiktsmessigheten av å bruke raketene kalkuleres inn enorme ødeleggelser av eget territorium og av egen befolkning. I tillegg

Kravet om å fjerne og ødelegge Sovjets SS-20 raketter kom med i anti-atomvåpen demonstrasjonene etter kritikk og press. (Foto: Bernt Eide)

kommer det radioaktive nedfallet som kan drive tilbake fra egne ladninger som er sprengt over fienden. Dersom sånne stridshoder blir brukt mot et område som er krigens mål for begge parter, blir det også ødelagt områder en sjøl seinere har bruk for.

Vi ser at når det gjelder vilken nytte en supermakt kan ha av de strategiske våpna, er det mange begrensninger på dette. Samtidig ligger en av de viktigste poengene med dagens atomvåpen i at motstanderen ikke har et monopol på atomvåpen eller kan vinne med et overraskende førsteslag. Et sånt monopol åpner for atomutpressing. Denne utpressinga skjer i stor stil av supermaktene overfor mindre land i dag. For supermaktene er det et poeng at den andre supermakta ikke kan gjennomføre et slikt press overfor en sjøl.

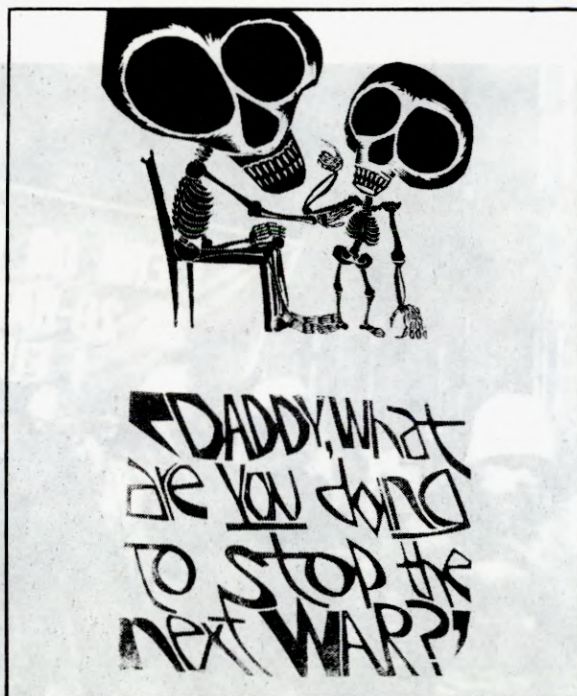
atommonopol

taktiske atomvåpen

Vil små atomstridshoder til bruk på slagmarka være hensiktsmessige? I mange situasjoner vil de det, ut fra imperialistenes målsettinger. Det vil være mange vurderinger som påvirker om taktiske atomvåpen er hensiktsmessige i ulike situasjoner. Trenger en sjøl å bruke nedslagsfeltet seinere? Kan det utnyttes effektivt til eget bruk med visse former for verneutstyr (er det f.eks. et gjennomgangsområde eller et oppholdsområde en sjøl trenger området til seinere?). Kan radioaktivt nedfall råke egne styrker og senke ens egen aktivitet i uønska grad? Vil egen bruk utløse tilsvarende bruk fra motstanderen? Og ikke minst - er andre våpensystemer mer effektive?

Slike stridshoder kan også brukes direkte mot sivilbefolkninga som terror og represalier. I så fall kommer noen av de samme

«Pappa, hva gjør du for å stoppe neste krig?»
(Paul Peter Piech, 1982)

taktiske atomvåpen kan være hensiktsmessige for imperialistene

problemstillingene som er nevnt ovenfor opp. I tillegg er jo spørsmålet hva slags virkning det vil ha i sivilbefolkninga. Kan det brukes andre terrormidler som er mer effektive?

Etter vår vurdering er det ikke mulig å avskrive at mindre atomstridshoder kan bli brukt for å vinne taktiske fordeler. Men heller ikke disse vil avgjøre utfallet av krigen aleine.

Er vi for eller mot atomvåpen?

Vi er ikke mot våpen generelt, for uten våpen kan ikke folk frigjøre seg. Å være mot våpen er å dømme folk til evig slaveri. Om vi er for eller mot må settes i sammenheng med de målsettingene vi fører krig for å nå.

mot atomvåpen

Ut fra hva som er hevda ovafor, er det innlysende at folket i Norge ikke kan nyttiggjøre seg atomvåpen i en sosialistisk revolusjon og heller ikke i en kamp mot en okkupant. Heller ikke det norske forsvaret som borgerskapet leder kan nyttiggjøre seg atomvåpen mot en fiendtlig inntrenger. På den andre sida er dette et våpen som kan utslette mange folk og i verste fall true hele kulturer med sine ettervirkninger. De kan gjøre store skader for mange generasjoner framover. Derfor er AKP(m-l) mot atomvåpen som system og sammen med andre går vi inn for at disse våpna, sammen med kjemiske våpen og biologiske våpen, skal ødelegges. Dette er terrorvåpen mot folket med liten militær anvendelse.

Et politisk våpen

atomvåpen - et politisk våpen

Atomvåpen er i stor grad et politisk våpen med hovedhensikt å drive politisk utpressing. Ei atommakt kan under bestemte vilkår presse fram politiske endringer. Og truselen om bruk av

atomvåpen kan under bestemte vilkår tvinge fram kapitulasjon på en mer effektiv måte enn konvensjonelle styrker.

De bestemte vilkåra vi tenker på, er knytta til to forhold. Det ene er at folk som er trua med atomvåpen ikke har beskyttelsesmuligheter. Vi tenker da ikke først og fremst på beskyttelse mot de store, strategiske ladningene, men på mindre stridshoder med taktisk anvendelse. Hvis for eksempel en sovjetisk okkupant ville true med, og faktisk bruke, atomstridshoder for å få folk til å gi opp motstanden, spiller det en stor rolle for den politiske effekten av dette om folk har beskyttelsesmuligheter eller ikke.

Det andre forholdet vi tenker på er innstillinga blant folk, mer bestemt innflytelsen til atompasifismen.

Atompasifismen

atompasifismen øker faren for at atomvåpen blir brukt

Den store og breie bevegelsen mot atomvåpen ryster sammen folk med mange ulike oppfatninger. Det meste av dette er progressive reaksjoner. Men en reaksjonen vi vil kalle atompasifismen, er skadelig fordi den i virkeligheten øker faren for atomkrig.

Pasifismen er som kjent en ideologi som retter seg mot all bruk av våpen. Atompasifismen er en avart av denne ideologien. Atompasifismen er et syn som sier at en storkrig nødvendigvis slår ut i et ragnarok av atomvåpen, at konvensjonell forsvarsevne for eksempel for norsk uavhengighet ikke er noen vits, at enhver bruk av atomvåpen med nødvendighet fører til full atomkrig med alt som finnes av sånne våpen og at det er hensiktsløst, ja til og med skadelig, å satse på verneutstyr og beskyttelse av folk mot atomvåpen.

Denne atompasifistiske ideologien er virkelig ved og vannbærere for et ønske om at folk skal kapitulere overfor en stormakt som har atomvåpen. Med sine standpunkter rydder atompasifismen grunnen for at en trusel om bruk av atomvåpen er nok til å få forsvaret av for eksempel norsk sjøråderett til å kapitulere. Om folk fulgte tankebanene til atompasifismen, ville det være en smal sak å okkupere Norge. Tilsvarende ville det være en smal sak for Israel å okkupere hele Midt-Østen. Ei supermakt som Sovjet kunne herje uhindra i Afghanistan og USA knekke Nicaragua på timen om de progressive kreftene her hadde delt atompasifistenes ideologi.

Når atompasifismen vinner innpass hos folk, er det fordi det ikke blir stilt krav om konkrete vurderinger av atomvåpen, fordi disse våpna ikke blir satt inn i en sammenheng. Når vi vurderer hensiktsmessigheten ved våpna, er det en materialistisk analyse. Når atompasifismen basunerer sine dommedagsprofetier, har de ikke gjort forsøk på å sette atomvåpna inn i en konkret krigssammenheng, langt mindre vurdert hvordan bruken av atomvåpen står i forhold til krigens politiske målsettinger.

For å summere opp:

AKP(m-l) er mot atomvåpen og ABC-våpen overhode. Mindre atomstridshoder, slagmarksvåpen *kan* bli brukt i en krig og vi må kjempe for at folk har nødvendig beskyttelse. Også kraftigere atomvåpen kan bli brukt, og også da er beskyttelse nødvendig og viktig.

Vi er også imot atompasifismen, som øker den politiske effekten av atomvåpen.

Kampen mot atomvåpen

en progressiv bevegelse

Kampen mot atomvåpen er en bred, verdensomfattende bevegelse med mange avskygninger. Grunnlaget for denne kampen er frykt og forbannelse knytta til terrorvåpen og dette er et progressivt grunnlag.

kampanja mot atomvåpen - kan være et redskap for den ene supermakta mot den andre

I dag bruker supermaktene Sovjet og USA denne bevegelsen så mye de kan til å fremme sine egne supermaktsinteresser. Gang på gang har Sovjet lyktes i å få anti-atomvåpen bevegelsen i Vest Europa med på sine premisser. Virkeligheten er *ikke* at Sovjet ligger tilbake for USA i atomopprustning og derfor kan ikke anti-atomvåpen bevegelsen hevde at Sovjet står nærmere deres syn enn USA. Ikke minst i kampen mot nye mellomdistanseraketter i Europa viste denne pro-sovjetiske slagsida seg i anti-atomvåpen kampanja. Det er bare skarp kritikk fra de delene av anti-atomvåpen bevegelsen som ikke støtter Sovjet som har dreiet bevegelsen i rett retning, til å stille like omfattende og skarpe nedrustningskrav til begge supermaktene. AKP(m-l) har ved flere høve nektet å stille i demonstrasjoner med et pro-sovjetisk grunnlag. Vi har f.eks. ikke deltatt i demonstrasjonstog der SS-20 rakettene som Sovjet utplasserer mot Europa ikke er med i grunnlaget. Og vi har avgrensa oss fra en utgave av et atomfritt Norden hvor rakettbasene på Kola med Norden som mål ikke er med, hvor Island ikke er med, hvor Østersjøen og våre egne nære havområder ikke er med.

Dette har vært upopulære standpunkter i starten. Men fordi de har vært riktige, har de fått økt tilslutning etterhvert i bevegelsen mot atomvåpen.

Hvordan føre kampen mot atomvåpen?

fire viktige spørsmål kampen mot atomvåpen må bygge på

Vi vil trekke inn fire forhold som vil gjøre faren for at atomvåpen blir brukt mindre. Dette er fire forhold vi mener er viktige for dagens kamp mot atomvåpen.

nedrustning - mot øking av atomvåpenarsenalene

Det første er bevegelsen med krav om nedrustning og krav om at det ikke skal utvikles nye atomvåpen. Dette er den dominerende delen av kampen mot atomvåpen i dag og for mange den eneste formen for motstand. Denne bevegelsen er viktig og nødvendig. Dess sterkere politisk press den kan legge på Sovjet og USA, dess bedre er det. En sånn bevegelse må virkelig gå mot begge supermaktene. I det øyeblikket den får ei

**rett til kamp mot atomvåpen
også i Øst-Europa**

slagside, er den helt uavhengig av om den ønsker det eller ikke, et redskap for den ene supermakta mot den andre.

Denne kampen reiser også behovet for at motstanden mot atomvåpen må få demokratisk spillerom også i Øst-Europa. Vi tenker ikke da på statstyrte nedrustningsutspill, men reell opposisjon mot atomvåpen i Øst-Europa. For kampanja mot atomvåpen i Vest-Europa er det uhyre viktig at den tilsvarende opinionen i Øst-Europa får anledning til å markere sine krav og øke støtten til dem.

sivil beredskap

Det andre forholdet som påvirker om atomvåpen skal bli brukt gjelder ikke eksistensen av atomvåpen, men virkninga de vil ha. Det er innlysende at dess bedre angrepsmål som folk, installasjoner og så videre er *sikra*, dess mindre er sansynligheten for at atomvåpen blir brukt. Ganske enkelt fordi virkningene ikke blir de som angriperen ønska. Krav til den sivile beredskapen er viktige. Når kampanjer mot atomvåpen aviser å reise krav om styrking av den sivile beredskapen, er dette helt feil. Det må være like viktig å kjempe mot virkninga som mot eksistensen av atomvåpen. Ei vurdering om at blir først atomvåpen brukt, er det jordas undergang, mangler troverdighet og setter kampen mot atomvåpen i miskreditt. Ei anna vurdering, som hevder at midler til sivil beredskap heller burde brukes til morfinsprøyter sånn at folk kunne ta livet av seg sjøl, vitner om at noen har mista enhver vurderingsevne og gått opp i en mer religiøs sfære.

**styrke det konvensjonelle
forsvaret**

Det tredje forholdet vi vil trekke fram har innflytelse på om atomvåpen vil bli brukt. Dette forholdet gjelder særlig om NATO vil bruke atomvåpen. Sjøl inngrodde pasifister må innrømme at et svakt, konvensjonelt forsvar øker faren for at atomvåpen vil bli brukt. Dersom det konvensjonelle forsvaret

Fra fredsmarsjen i Eidsvold-Trondheim i 1983. Kampen mot atomvåpen samler brei oppslutning. Men i denne bevegelsen er det også innbyrdes motstridende krav. (Øhlander)

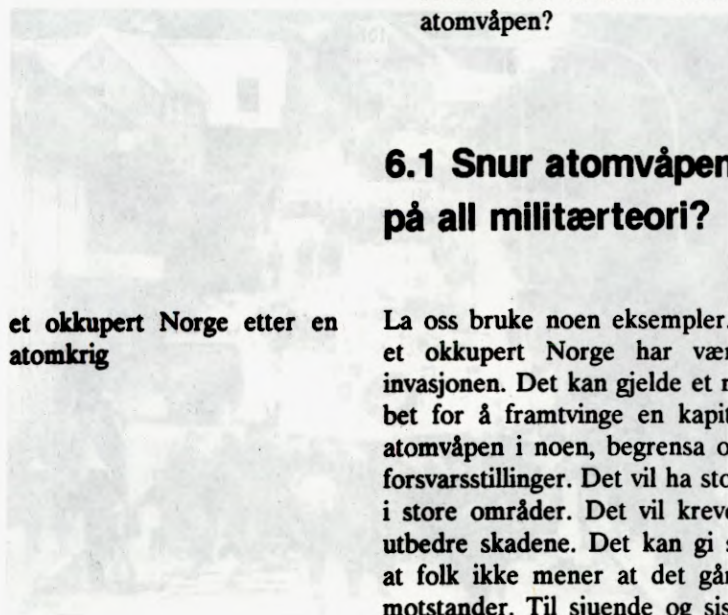
forhindre at det blir en storkrig og okkupasjoner

bryter sammen, er valget okkupasjon eller bruk av atomvåpen. Spesielt taktiske atomvåpen er aktuelt. De kan gi en slagkraft mot okkupant-styrkene som de konvensjonelle styrkene mangla. For å redusere denne faren er det nødvendig å styrke den konvensjonelle forsvarsevnen. Dess mer slagkraftig denne forsvarsevnen er i land som Norge og Vest-Tyskland, dess mindre er sjansen for at NATOs atomdoktrine blir satt ut i livet. Dette forholdet evner heller ikke store deler av kampanja mot atomvåpen å bruke for å redusere faren for en atomkrig.

Det fjerde forholdet skal vi komme grundigere tilbake til i neste kapitel. Den viktigste krafta mot en ny storkrig er en sterk, antiimperialistisk bevegelse mot begge supermaktene. En sterk støtte til frigjøringsbevegelser som kjemper mot disse supermaktene og kamp for sosialismen både i supermaktene og i land som kan bli neste offer for supermaktsagresjon er nødvendig. Et sosialistisk Norge ville ha en større forsvarsevne enn et kapitalistisk Norge. Mange sosialistiske land i Europa ville gjøre et supermaktsoppgjør i Europa nær formålsløst. Den antiimperialistiske bevegelsen mot supermaktene betyr mye for det politiske klimaet en supermakt vil møte hvis et land blir invadert. Støtten til den antiimperialistiske bevegelsen for eksempel i Afghanistan og i Nicaragua gjelder mer enn disse landas kamp for sin egen sjølråderett. Den skaper trøbbel for Sovjet og USA som gjør det tyngre å dra igang nye kriger.

REPETISJONSSPØRSMÅL: Hvordan vurderer imperialistene det hensiktsmessige i å bruke taktiske atomvåpen, strategiske atomvåpen?

Hvilke fire forhold mener vi er viktige i kampen mot atomvåpen?

et okkupert Norge etter en atomkrig

6.1 Snur atomvåpen opp ned på all militærteori?

La oss bruke noen eksempler. Det er slett ikke usannsynlig at et okkupert Norge har vært utsatt for atomvåpen under invasjonen. Det kan gjelde et mindre område som er atombombet for å framtvinge en kapitulasjon at det er brukt taktiske atomvåpen i noen, begrensa områder for å brette opp norske forsvarsstillinger. Det vil ha store virkninger for helsesituasjonen i store områder. Det vil kreve enorme ressurser for å søke å utbedre skadene. Det kan gi store politiske effekter i form av at folk ikke mener at det går an å vinne over en så grusom motstander. Til sjuende og sist er likevel Norge i en okkupert

Snur atomvåpna opp ned på all militærteori? Nei, mener AKP(m-l). Infanteriet vil avgjøre utfallet av kriger også i dag.

krig = altutslettende atomkrig?

NATO gjør Norge til bombemål

situasjon. Folkekrigens prinsipper gjelder i fullt mon for åssen landet kan frigjøres.

Noen hevder at konvensjonell krig ikke lenger er et aktuelt begrep. Kriger i stort omfang i vår tid vil være atomkriger. Men denne påstanden holder ikke når vi ser den i sammenheng med de målsettingene som krigen skal virkeliggjøre. Hvis Norge ble en ubefolka ørken etter en atomkrig, var det sjølsagt ikke grunnlag for noen frigjøringskrig. Men det var heller ikke grunnlag for å bruke landet til en militær festning og ta i bruk landets ressurser, hvor arbeidskrafta er helt avgjørende, for egen vinning.

Det blir hevda at NATO-installasjonene gjør Norge til et mer samsynlig atombombemål enn hvis Norge ikke hadde vært med i NATO. Det er rett at Sovjet vil ha behov for å sette blant annet lytte- og varslingsanlegg i Norge ut av spill. Det gjelder også uten tvil sentrale, militære flyplasser. Men vil disse bli atombomba?

Det er langt fra sikkert. Det finnes andre metoder, som har den fordelen at okkupanten kan utnytte det militære anlegget eller området til egen fordel etterpå. Sovjets store satsing på spesial-grupper som Spetsnaz tyder på at det først og fremst er andre metoder som vil bli brukt. En atombomba flyplass er ubrukelig i lang tid framover. En flyplass som er bomba med spesial-ladninger av konvensjonell type som gir store sår i rullebanen er ubrukelig i øyeblikket, men kan bli operativ seinere.

REPETISJONSSPØRSMÅL: Hvorfor mener vi det ikke holder å hevde at en invasjon i Norge vil bety utsletting av alt sivilisert liv i landet?

Vilke andre metoder enn atombombing kan Sovjet bruke for å sette NATOs installasjoner ut av kraft?

Kapittel 7

Fredsbevegelsen

hvorfor blir det krig?

AKP(m-l) er allerede i vurderinga av hva som kan bidra til fred i verden uenig med elementer i fredsbevegelsen. Vi skiller oss fra mange i analysa av hva som fører til krig. Vi har i dette kurset argumentert for at krig er en forlengelse av politikken med andre midler. Det er et økonomisk grunnlag for krig, under kapitalismen vil det være kapitalistenes behov for maksimal profitt. Kapitalkonsentrasjoner i ulike land kommer i konflikt med hverandre, spesielt fordi en utvidelse for et lands kapitalmarked må gå på bekostning av et annet lands marked ettersom verden allerede er delt opp i imperialismens tidsalder. Den ujamne utviklinga mellom de ulike kapitalistiske landa forskyver styrkeforholdet dem imellom og det oppstår ubalanse mellom et kapitalistisk lands økonomiske/militære styrke og dette landets innflytelse, kapitalmarked. Dette legger grunnlaget for imperialistiske omforderingskriger.

Andre har ei anna oppfatning av årsakene til krig. Vi skal trekke fram noen typiske trekk i slike vurderinger.

mennesket er ondt

En klassisk vurdering er vinkla inn på at krig er resultat av ondskap i menneskene. Den vanligste formuleringa går i retning av at mennesker alltid vil drive krig med hverandre. I etterhand blir det alltid Hitlers ondskap, USAs president og generalenes ondskap knytta til Indokina-krigen og det israelske borgerskapet sin ondskap som forklarer disse reaksjonære, imperialistiske krigene. Et viktig poeng med dette er jo at dersom enkeltmenneskene kan kureres for sin ondskap, så blir det ikke krig. En sånn idealistisk, i negativ betydning, vurdering har sterk forankring, også utafør religiøse rekker. Den gir i sin tur grunnlag for en retning på fredsbevegelsen som hevder at statsledere i Sovjet og USA kan velge fredelig sameksistens når innsikten er i orden. Dette forklarer også mye av begrensninga ved et sånt grunnlag for en fredsbevegelse.

våpen fører til krig

Ei anna klassisk vurdering er at våpna fører til krig. Det er en sjølinnlysende sannhet at uten våpen blir det ikke krig. Men her blir reduksjon av antall våpen, eller fjerning av enkelte våpensystemer satt synonymt med at faren for krig blir redusert. Ei sånn vurdering gir grunnlag for en fredsbevegelse som bare konsentrerer seg om nedrustning.

Begge disse vurderingene vil stille i sentrum internasjonale nedrustningskonferanser, internasjonale fora som FN,

«NEI»

(A. Aslyan, 1958)

internasjonale voldgiftsdomstoler som metoder for å løse konflikter.

Vi som har et materialistisk utgangspunkt for å vurdere årsakene til krig, avviser ikke konferanser, FN og domstoler. De kan ha en hensikt i å utvikle løsninger eller delløsninger på konflikter *der det er et materielt grunnlag for det*. For eksempel spilte Genevekonferansen om Indokina en positiv rolle, men først da USA var slått på slagmarka. FNs gjentatte fordømmelser av Israel er bra for å utvikle et internasjonalt press på staten Israel. Men det er palestinerne som vil avgjøre om okkupasjonen en gang skal opphøre. Når Haag-domstolen på 30-tallet avgjorde at Grønland fortsatt skulle være en dansk, ikke en norsk koloni, fikk dette praktiske konsekvenser fordi Norge ikke var i stand til å utfordre Danmark militært. (En annen sak er at Grønland er en undertrykt nasjon som kjemper for sjørråderett. Det bekymra ikke Haag-domstolen den gangen.) Hvis Gorbatsjov og president Reagan i 1987 skriver under reelle avtaler om nedrustning, er det ikke fordi det er ført forhandlinger om dette som har fått partene på et mer konstruktivt spor, men dels fordi det internasjonale presset er sterkt, dels fordi supermaktene søker å utnytte dette presset til egen fordel mot den andre supermakta og dels fordi det passer inn i supermaktens rustningsplaner å bygge ned en del av sitt militærapparat. Avtalene er ingenting verdt, utover å opprettholde disse tre interessene. Den dagen en eller begge supermaktene får andre behov på tvers av de tre hensyna som er nevnt, kan ingen nedrustningskonferanse hindre dem i å gjennomføre andre former for opprustning.

Derfor mener vi at en fredsbevegelse som ensidig er knyttet til slike forhandlinger i virkeligheten går i et blindspor.

Like etter 2. verdenskrig hendte det at supermaktene opptrådte sammen: Her en russisk, amerikansk, fransk og engelsk soldat i en amerikansk jeep.

Demonstrasjonene mot Sør-Afrika. Også en del av fredsbevegelsen.
(Foto: Ola Sæther)

styrke kreftene mot krig

Mens deler av fredsbevegelsen konsentrerer seg utelukkende om våpen og opprustning, er vi opptatt av å styrke de samla, progressive kreftene mot krig. Fordi vi mener at en imperialistisk omfordelingskrig mellom supermaktene Sovjet og USA har et økonomisk grunnlag, og dermed økonomiske mål, mener vi at en virkelig fredsbevegelse må bestå av tre elementer.

frigjøringskampen mot imperialismen

Det første er å støtte de som kjemper mot supermaktene. De frigjøringsbevegelsene som driver krig mot Sovjet og USA i Afghanistan, Eritrea, Kampuchea, Nicaragua og El Salvador er de viktigste fredsfaktorene i verden i dag. Sammen med disse bevegelsene kommer en internasjonal, brei opinion mot supermaktene. Det sier seg sjøl at verken støtten eller opinionen har særlig verdi hvis den bare retter seg mot den ene superma-

forsvarsevnen

ta og går den andre supermaktas ærend. Både politisk og økonomisk er disse frigjøringsbevegelsene viktige anti-krigsbevegelser.

Det andre elementet vi mener motvirker en supermaktskrig er at forsvarsevnen til land som er trua med okkupasjon i en sånn krig blir styrka. Det er f.eks. vanskeligere for Sovjet å sette i gang en storkrig som betyr å okkupere Norge hvis Norge militært er ei hard nøtt å knekke for sovjets militære styrker.

nedrustning

Det tredje elementet, som først og fremst har til hensikt å bygge opp en opinion mot supermaktene, er knytta til krav om nedrustninger, kamp mot nye våpensystemer. Vi har ingen overdrevne forventninger om at supermaktene virkelig vil hive våpensystemer på skraphaugen eller stanse opprustninga. Det er tvert imot et problem at fredsbevegelsen bygger opp illusjoner om at dette kan skje i omfattende grad. Men vi mener at denne krigsforberedende opprustninga skaper en viktig antiimperialistisk opinion som er pgressiv og virker krigsavvergende.

Bevegelsen for fred er brei og mangfoldig

Dette betyr at vi definerer fredsbevegelsen langt breiere enn det som er vanlig. Solidaritetsarbeid med frigjøringsbevegelser, for eksempel Afghanistankomiteen i Norge, er en viktig del av fredsbevegelsen. Det så vi tydelig under krigen i Indokina hvor blant annet solidaritetsbevegelsen med det indokinesiske folket i USA ble en faktor i å tvinge fram retrett fra de amerikanske styrkene i Indokina. Etter vårt syn er også krav retta inn på å styrke forsvarsevnen i et land som Norge en viktig del av bevegelsen mot en ny verdenskrig og et angrep på Norge.

Ser vi historisk på fredsbevegelsen blir dette svært tydelig. Den kraftige solidariteten med Spania under borgerkrigen var den viktigste fredsfaktoren mot Hitler-Tyskland i mellomkrigstida. I Norge sto kommunistene i spissen for denne solidariteten som var en støtte til krigen det spanske folket førte mot Franco, Hitler-Tyskland og Mussolini. Spania-komiteene sendte frivillige til fronten, medisiner, mat og annet utstyr. Dette var en aktiv kamp mot Hitler-Tysklands ekspansjon.

I ettertid ser vi også at denne virkelige fredsbevegelsen i Norge burde stilt krav til å øke den norske forsvarsevnen. Denne parola kom først etter at Norge var okkupert i form av at de samme som solidarisererte seg med Spanias folk gikk aktivt inn i motstandsbevegelsen.

Kan en ny verdenskrig forhindres?

Fram til landsmøtet i AKP(m-l) i 1984 var dette en av de viktige debattspørsmåla. Diskusjonen knytta seg til en formuler-

Den kraftige solidariteten blant folk flest med det kjempende Spania var mellomkrigstidas sterkeste element i kampen mot en ny verdenskrig. Men stormaktene og borgerskapet lot Hitler bombe Spania og håpet at Tyskland i neste omgang ville utvide krigen mot det sosialistiske Sovjetunionen.

(plakat fra den spanske borgerkrigen av Manolo Prieto)

AVAN I HANDE AF BAKKER

SLUIT U AAN!

The illustration depicts a stark, high-contrast scene. In the foreground, a large, dark, textured cross stands prominently. Behind it, a landscape unfolds with a fence line and a crucifix on a hill in the distance. The sky is filled with dark, swirling clouds, creating a somber and dramatic atmosphere.

KERKEN VREDE

SECRETARIAAT – AMMERSTOL – ZH.

AART W. DOBBENBURGH

ing i militærprogrammet som kunne oppfattes som at en ny storkrig mellom Sovjet og USA var *uunngåelig*.

Før vi går inn på spørsmålet, er det nødvendig å klargjøre forskjellen mellom å hevde av *imperialismen fører til krig* og standpunktet at *en konkret krig (for eksempel mellom Sovjet og USA) er uunngåelig*.

At imperialismen fører til krig, har vi behandla tidligere i kurset. Imperialismen fører, som en samfunnsmessig lov, til rettferdige kriger mot imperialismens herjinger og til omfordelingskriger mellom imperialistiske stormakter og blokker.

Det er noe annet å hevde at en bestemt omfordelingskrig er uunngåelig. Den ujamne utviklinga mellom imperialistiske land kan forrykke styrkeforholdet over tid slik at en annen krig blir mer sannsynlig enn den som så mest truende ut tidligere. Mao Dsedong går i sin analyse av verdenssituasjonen på 50- og 60-tallet inn på motsetningene mellom USA på den ene sida og Storbritannia/Frankrike på den andre sida. Dersom det ikke hadde blitt kontrarevolusjon i Sovjet på 50-tallet, ville denne motsigelsen i imperialismen vært en sannsynlig krigskilde på 60-tallet. Men om vi holder fast på denne tenkte situasjonen med et sosialistisk Sovjet, ser vi at Japan har styrka seg kraftig økonomisk utover 60-, 70- og 80-tallet. Motsetninga mellom Japan og USA ville sannsynligvis trådt fram som en mer sannsynlig krigsårsak enn motsigelsen mellom USA og de mer fallerte imperialistlanda Storbritannia og Frankrike etterhvert. Dette er et tenkt eksempel, som illustrerer poenget, nemlig at forskyninger mellom imperialistiske land sin styrke økonomisk og militært kan «avverge» en konkret krig til fordel for en annen konkret krig.

Subjektive faktorer, hvor en virkelig fredsbevegelse er viktig, kan også spille inn. *Dersom*, og igjen er dette et tenkt eksempel, det utvikla seg en sterk bevegelse i Vest-Europa mot Sovjet og USA, en bevegelse som solidarisererte seg med for eksempel frigjøringskampene i Afghanistan, Nicaragua og Sør-Afrika. *Dersom* det i Øst-Europa vokste fram sterke nasjonale og antifascistiske bevegelser som gjorde det umulig for Sovjet å mobilisere sine allierte i en storkrig og *dersom* det i USA og Sovjet utvikla seg sterke anti-krigsbevegelser, så ville det bli mer enn vanskelig for supermaktene å gå til krig mot hverandre. Det kunne bli en politisk og militær umulighet.

Disse folkelige bevegelsene mot supermaktens krigsforberedelser som kunne hindre den konkrete krigen mellom Sovjet og USA, er noe annet enn den fredsbevegelsen vi ser i for eksempel Vest-Europa. AKP(m-l) støtter alle krefter som drar i denne retninga. Det er ut fra ei sånn vurdering vi kritiserer åpenbare mangler ved dagens fredsbevegelse og det er blant annet ut fra et sånt perspektiv vi prioriterer solidaritetsbevegelser høyt.

Franske soldater fra 1. verdenskrig i kamper mot det tyske keiserriket. Hvem hadde rett? Den internasjonale fredsbevegelsen blant arbeiderne falt sammen.

(Lucien Jonas og Chartier)

Oppgaver til kapittel 1

A. Noen hevder at geriljastyrkene i Afghanistan ledes av føydherrer som er mot alle framskritt og undertrykker leilendingene og fattigbøndene i landet. Derfor argumenterer de for at Sovjet bidrar til en rettferdig, progressiv krig på de undertryktes side.

Vurder om frigjøringsbevegelsen i Afghanistan kjemper en rettferdig krig. Sett opp ei liste over de politiske måla de som deltar i krigen har og begrunn hva du mener er de sentrale politiske spørsmåla i denne krigen.

B. Hva er årsaken til en krig. Sett opp i stikkord argumenter for og mot følgende årsaker:

- Våpen er årsaken til krig
- Enkeltmenneskers ondhet, grusomhet eller griskhet er årsak til krig
- Grunnlaget for krig er økonomiske og materialle forhold som lovmessig fører til krig.

Oppgaver til kapittel 2

Tenk igjennom din egen situasjon hvis det blir krig (eller hvis du er hankjønn, situasjonen til ei jente du kjenner godt som har barn). Vilke problemer vil du stå oppe i når omsorgsbehovet står i motsetning til å kjempe mot okkupanten? Hvordan ville du argumentere overfor ei nær venninne for å trekke henne med i motstandskampen?

Oppgaver til kapittel 3

A. Hvorfor hevder vi at imperialisme fører til krig. Tenk gjennom om det er andre metoder Sovjet og USA kan løse sine kolliderende interesser på enn krig.

B. Hvorfor kan ikke Sovjet og USA som de ledende imperialistiske supermaktene gå sammen for å undertrykke resten av verden? Hvorfor rivaliserer to imperialistiske supermakter?

Oppgaver til kapittel 4

A. Hvis Norge blir okkupert, vil AKP(m-l) sin hovedoppgave være å reise en folkekrig for å gjenvinne sjølråderetten. Vi må

overbevise folk om at det er mulig å utvikle militær motstand fra noen ganske få frigjørings soldater til en større hær. I starten vil fiende se uovervinnelig ut, mens frigjøringsstyrkene er nesten usynlige. Sett opp de argumentene du finner i teksten for hvordan vi skal klare dette.

B. Vurder spesielt forholdet mellom politisk kamp og militær kamp for frigjøringsbevegelsen. Gi eksempler på at politisk konsolidering henger sammen med militær innsats.

C. Still opp argumentene du finner for og imot parola om Verneplikt for kvinner. Vi begrunner dette kravet både ut fra hensynet til forsvarsevnen og kvinnefrigjøring. Vilke av dine argumenter hører sammen med hensynet til forsvarsevnen og vilke hører sammen med kamp for frigjøring av kvinnene?

Oppgaver til kapittel 5

AKP(m-l) mener at en sosialistisk revolusjon i Norge er en militær krig mellom klassene. Still opp de argumentene du kjenner som er både for og imot dette standpunktet.

Oppgaver til kapittel 6

A. Drøft grunnlaget for at vi er imot atomvåpen.

B. Hvorfor mener vi at strategiske atomvåpen neppe er hensiktsmessige for imperialistene mens taktiske atomvåpen kan være det?

C. På hvilket grunnlag mener du det er rett å støtte Nei til atomvåpen og organisasjonens arrangementer? Bruk gjerne lokale og kjente eksempler.

Oppgaver til kapittel 7

A. Hvilke tre elementer mener AKP(m-l) er grunnlaget for en virkelig fredsbevegelse?

B. I praksis retter mye av det som vanligvis oppfattes som fredsarbeid seg inn på nedrustningskrav, atomfrie soner og liknende. Hvilken virkning har disse krava etter din mening på faren for en ny verdenskrig?

overbevist folk om at det er ønsket å etablere militær motstand
for noen ganske få frivillige soldater til en stor part i starten
av denne seiersveien til den avgjørende seieren og nesten
usynlig del opp de argumentene du finner i teksten for
investerer et slikt forprosjekt.

5. Under spelets forløpet mellom politisk kamp og militær
kamp for frivillingsbevegelsen. Gi eksempler på at politisk kon-
solidering betyr sammen med militær innsats.

6. Still opp argumentene du finner for og imot partets om-
vendte politikk for kvinner. Vi betrakter dette først både ut fra
hensynet til forsvarene og kvinneligning. Vilke av dine
argumenter betyr sammen med hensynet til forsvarene og
slike betyr sammen med kamp for frigjøring av kvinnene?

Oppgaver til kapittel 5

AKP(m) mener at den sosialistiske revolusjon i Norge er en
militær krig mellom klassene. Vill opp de argumentene du
finner som er både for og mot dette standpunktet.

Oppgaver til kapittel 6

4. Draft grunnlaget for at vi er i en atomvåpen-
8. Hvorfor mener vi at strategiske atomvåpen neppe er
praktiskmessige for innbyggerne mens taktiske atomvåpen kan
være det?
C. Et slikt grunnlag mener du det er rett å støtte Nei til
atomvåpen og organisasjonens uttømmende? Bruk gjerne
lokale og kjente eksempler.

Tom side

Oppgaver til kapittel 7

4. Hvilke tre elementer mener AKP(m) er grunnlaget for en
virkelig fredsbevegelse?
8. I praksis tetter mye av det som vanligvis oppfattes som
fredsarbeid seg ned på nedrustningskrav, atomfrie soner og
liknende. Hvilken virkning har disse kravene etter din mening på
faten for en ny verdenskrig?

Dette er den tredje av tre deler av studieboka
«Krig - fred - væpna revolusjon».
Øvrige deler kan lastes ned fra
<http://akp.no/ml-historie/pdf/studieboker/>

Tom side

Kr 70,-

Vi lever i det mest krigerske århundret i menneskehetens historie. Bare det neste århundre vil overgå vårt eget. I dag bor hvert 8. menneske i land som enten er i krig med et annet land eller har en borgerkrig sjøl.

Borgerskapet hersker i industrialiserte land med hjelp av våpenmakt - imperialistiske land undertrykker andre land og folk med våpenmakt. En verden uten klasser og undertrykking er ikke mulig uten at våpenmakta til herskerne blir knust. Først i en sãnn verden er krig avskaffa - det er ikke grunnlag for krig lenger.

Marxister er opptatt av krig og militære kampformer - fordi vi vil fram til et samfunn uten kriger. AKP(m-l) har en omfattende militærpolitikk. Dette heftet er en innføring i militærpolitikken til AKP(m-l). Vi tar blant annet opp årsakene til kriger, rettferdige og urettferdige kriger, folkekrig i Norge, fredsbevegelsen og atomvåpen. Heftet kan leses for seg sjøl, eller brukes til kurset om militærpolitikk i partiskolens regi.

Studiebok

Krig. Fred. Væpna revolusjon.

av

Per Gunnar Gabrielsen

Partiskolen, Trinn IIG

Utgitt av Studieutvalget i AKP(ml)

K/S Studietjenester A/S

ISBN-82-7392-009-7